

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Megjelen

minden vasárnap.
Elhárítási ára egy évre
6 frt, fél évre 3 frt,
három hónapra 1 frt. 80 kr.
szerkesztő és ki-
adóhivatal a cze-
g-útczai 3. számú kálka-
házban.

Hirdetésj.

Négyhatalos petti szöveg
egyszeri hirdetésnél 5 kr.
háromszoriánál 4 kr. több-
szorinál vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.
Egyes szám ára
15 kr.

Meghívás.

A debreczeni szinügyegylet vasárnap, azaz folyó novemberhő 15-én délelőti 10 órakor tartja a cze-
g-útczai 3-ik számú Kálka-házban levő gyűlésteremben
rendes évi köz- és tisztújítógyűlést; melyre egy a szin-
ügyegyleti tagok, mint általában minden ügybarát, tiszte-
lettel meghívhatnk.

Kelt Debreczenben 1863. nov. 10-kén.

A debreczeni szinügyegylet választmánya.

A debreczeni szinügyegyleti vá- lasztmány részletes jelentése a szinügyegylet f. évi november 15-iki köz- és tisztújítógyü- lésében.

Tisztelt szinügyegylet!

A múlt évi augusztus 3-án tartott közgyűlés 3-dik sz. a. kelt végzése folytán az egylet ügyei kezelésével meg-
bizott választmány érezte és belátta ugyan, hogy a mostani
sanyaru időszak, — midőn a közönség tetemes része az
anyagi létezés eszközeivel is gyéren rendelkezhetik, —
semmi anyagi előnnyel nem biztató vállalatok virágzó
állapotban fenntartására nemcsak semmi kilátást nem nyújt,
sőt azoknak ha nem végleges elesésére de hanyatlásra
csalhatlanul számíthatni; — azonban meggondolva, misze-
re a szinügyegyletnek habár pangó s az ügy fejlesztésé-
nek valami különös lendületet nem ígérő helyzete is min-
desenre nyújt annyit előnyt, hogy kedvezőbb idősak be-
álltával annak újból szervezésével küzdeni nem kellend,
— továbbá fontolóra véve miszerint az eddigi alapítványok
sorsa az egylet működésének föl nem függesztését ohajtan-
dóvá teszi; az egylet által fenntartott „Hortobágy” című
heti lap ügyét illetve pedig a fölösziás ügy-szólván er-
ősi lehetőség; mindezen körülmények egybevetése
után, az egylet további fenntartására vezető lépések meg-
kísérlésére magát elhatározván, az aláírási ívet még folyó
évi júliushónap szübhocstani jónak látta.

Mit a választmány félve gyanított, beteljesült, amennyi-
ben az aláírási ívet annyira csekély eredményt mutatnak,
hogy — mint az egylet pénzügyei illetőleg előterjesztendő
kimutatásból kivehető: — a tagok jelenlegi számanak
megdöbbenőleg csekély mennyiségre olvadása mellett, egy-
letünk ez idő szerint csak az ügy mellett kitartó triariu-
sokból alakult oly kisded csapatnak mondható, melynek
egyedüli hivatása csak oda lehet irányozva, hogy addig
míg boldogabb korszak derültével, az anyagi erejében föl-
dülődni közönségnek ügyszerető töredéke, a megkezdett
pályán továbbhaladásra segélycsapatot indíthatna: az el-
fogott ter megvérdésére szorítkozza kieszközölhesse, hogy
kétévi küzdelmeink eredménye meg ne hiúsuljon s az erede-
teti tepsedésbe vissza ne slyedjünk.

Midőn a választmány ezen, ha nem is örvedetes, de
tekinthez hanak s közelebb városunk szigorú helyzetét s
azon körülményt, hogy az egyletnek további fenmaradását
habár korlátolt viszonyok közt is — biztosítva látja —
némiéleg vigasztaló zözmény után a csekély számmra olvadt,
de kitűzött magasatos czéjja elérésében magát a viszonyok
hatalmának súlyos nyomása által is visszarizasztani nem
engedő egylet tisztelt közgyűlést hazafias örömmel fű-
völzi; s a közbizalom folytán reáruházott fölhatalmazástól
összinte köszönve nyilvánítása mellett ezennel visszalép-
vén, azon forró ohajtsát fejezi ki, hogy az egylet ügyeinek
további ellátása hasonló jóakarattal vézerelt s még eré-
lyesebb választmányra bízassék: egyszersmind az alka-
lommal kötelességének tartja egy évet haladó idősak alatti
működésének vizlátat következőkben előterjesztem.

Mindamellett is, hogy a kereskedelem és ipar pangó
slyán folyt már a múlt évben beállott kedvezőtlen viszony-
nyok városunk különben műpártól és áldozatkész közön-
ységét nemzeti szinésznetek iránti érdekltségének a leg-
népesebb tisztán magyarjaku városához közel kifjétesében
gátolták, tettünk mégis annyit, amennyit ily körülmények
közt tenni lehetett.

Egyanis a választmány három ízben föllépés s kü-
lönösen evégre kiküldött tagjaink ermyedetlen buzgalmá,
elvégre is sikert aratott, amennyiben Reszler István szin-
igazgatónak múlt évi augusztushó végén körinkbe vissza-
tért, dal- és szinműtársulata részére, mi, novemberhő ele-
jétől f. évi april végeig 7 bérletre, bérlet-folyamunkint
1500 frtot olyformán sikerült biztosítani, hogy a bérlok
által egyegy bérletre aláírt 925 ft, előbb említett összegre,

esténkénti eladásra megfelelő számban átengedett belépti
jegyekért Csanak József és Farkas Ferenc buzgó ügyba-
rátok által lön nem csekély áldozattal kipótolva.

Ezenkívül a választmány közbenjárása folytán, emli-
tett társulat a városi közönség részéről a színház fűtteté-
sére adományozott 12 öl tüzi fán kívül a 9 óra 150 frt-
jával fizetett s így összesen 1350 frtban megállapított áta-
lány kiadására folytán a városi közönség részéről, melynél
jelentékenyebb a város ez idő szerinti szigorú
körülményei közt nem is számíthatott.

Ezen erkölcsi támogatással meg nem elégedve, cse-
kely erejéhez mért anyagi segélyezésben is igyekezett egy-
letünk a szinügyegylet részeseit azon intézkedést tevén,
hogy egy páholyt az egész szinügyre 240 frtot kibérelt,
mely intézkedés, minthogy a páholygyegek eladása csak
ritkán sikerült, pénztárunknak tetemes áldozatába került.

Ugyszintén azon figyelemben is részesíté az igazgatót,
hogy míg a bérletek biztosítása iránti előleges intézkedés
folyamatban volt, nehogy pénztárának a csekély napi jö-
vedelmek miatt kedvezőtlen helyzete a társulat tagok jog-
os igényeire legyen káros utóhatással: a bérleti díjak-
ból visszafizetendő 750 frt kölcsönrel látta el.

Továbbá, hogy minden anyagi és erkölcsi támoga-
tásnak sikerét lássa s a bérlok méltányos igényei lehetőleg
kielégíttessenek, az igazgatósággal részletesen körülírt
szerződésre lépett, mely szerződés minden pontjának szig-
orú megtartása fölötti örködésre s a társulat szellemi
ügyei vezetésére körülírt közreműködésre kebeléből időnkint
kiküldött két tagját bizta meg.

Szóval igyekezett a választmány lehetőségét mindent
elkövetni, hogy egy a szinügyre mint a közönség érde-
kei a körülményekhez képest biztosíttassanak.

Mielőtt jelentésünknek a szinügyre vonatkozó tárgyzá-
szakaszt befejeznék, nem látjuk fölöslegesnek röviden
érteni, miszerint a választmány Hollósy Kornélia hazas-
zerzte tisztelt dalművésznő szives ajánlközása folytán egy
hangversenyt rendezett, melynek 520 frtra menő tisztá
jövédelme a múlt évi szeptemberhóban városunkban dult
tűzvész által károsult szegényebb sorsu polgártársaink
némi fölségelésére fordítottat.

Az előadások körül szükséges intézkedéseken kívül
a szinügyre vonatkozó termékeinek megszerzésére is figyelmet
fordított a választmány, amennyiben szinművek megszer-
zésére 150 frtot utalványozván, ezen összeg czelszerű fel-
használása iránt intézkedett s egyszersmind az egylet pár-
tolóhoz intézett nyilvános felhívás utján kövvirtárának
szives adományok általi gyarapítását eszközölte.

Az 1861-ik évben kezdeményezett vigjátéki pályá-
zat sorsa is ezen egylet évben döntetett el s az 50 arany
pályadíj Szarvas Gábor felgyumasiú tanárnak, mint az
„egy ves zelye s es el” című nyertes pályamű szerzőjé-
nek Pozsonba elküldetett.

Az egylet által fenntartott „Hortobágy” című hetilap
sorsa is kiváló gondoskodás tárgyát képezte, minthogy
ezen lapnak 1862. évi fenntartása az egylet pénztárának
173 ft 90 kr. vesztéséget okozott, komolyan meg kelle
fontolni, ha vajjon az időszaki irodalomra nem kedvező ily
időszakban, nevezett lap kiadásáról az egyletnek nem len-
ne-e tanácsos visszalépni?

Ezen megfontolás s különösen a helyi viszonyok tek-
intetbevételével nemcsak a lap fenntartása hanem alak-
jának nagyobbtítása lön elhatározva, hogy ily módon la-
punk iránt a közönség részvétele felebrésztetvén, a jövéd-
lem remélt gyarapítása által a vesztéség elkerültessék.

Azonban, hogy a mégis bekövetkezhető károsodás
esetére az egylet pénztár minden vesztéségtől megóvas-
sék, több egyleti tag az előállható hiánynak sajátjából
leendő fedezésére vállalkozott; s mintán az első fél évben
mutakozó hiány fedezésére a gözmalmi társulat által adom-
ányozott 200 s a takarékpénztári társulat által szinte e-
czéjra felajánlott 100 tehát összesen 300 frt sem volt elee-
gédő, a még fedezetlen vesztéség törlesztésére a biztosít-
tásra vállalkozott tagok 252 ft 88 kr voltak kénytele-
nül áldozni. Azonban ily sajnos eredmény sem farszta ki
a választmány túrelmét s a lapnak a f. év 2-ik felére még
nagyobbtitást fenntartása hasonló biztosítás mellett ujo-
lag elhatározottat; s mintán a szerkesztőség körül ez év
második felére bekövetkezett személyváltozás alkalmával
a kezelési kiadásoknak a legelkerülhetlenebb szükségletre
korlátozása iránt kellő intézkedés tétetett s egyszersmind
a lap vezetésére a többtagú választmányra bizatot, alapo-
san remélhető, hogy a „Hortobágy” 2-ik fél évi folyama sa-
ját jövédelméül megálland, vagy legalább a vesztéség oly
csekély leand, mely a biztosításra ajánlközott egynek
pótségélyét igen kis mértékben fogja igénybe venni.

Végre a pénztár állását illetőleg megjegyezzük, mi-
szerint az jelenleg a beterjesztett pénztári kimutatás sze-

rint következőleg áll: összes bevétel 1863 aug. 31-ig
2630 frt 63 kr., összes kiadás 2418 frt 88 kr. készpénz-
maradvány szept. 1-ig 211 frt 75 kr. — 186³/₄ évi be-
vétel 76 frt.

Ezen végjelentésünk beterjesztése után azon nyu-
gódott öntudattal lépén le a működési téről, melyre a kö-
zbizalom folytán hívatunk, hogy kötelességünkhöz híven
mindazt megtettük, mit ily szigorú körülmények közt tenni
lehetett: nincs egyéb hátra, mint, hogy utóidáinknak a kö-
zel jövőben még szigorubb körülmények közt folytatandó
működéshez erőt és kitartást, egyletünknek szebb jövőt,
a nemzeti szinésznetnek pedig derűltébb láthatárnak örven-
dó sza ad és boldog hazában soha nem hervadó virágzást
kívánjunk.

Jeruzsálem.

(Vége.)

Már 1096 tavaszán Péter remete 15,000 főnyi nép-
sepredékkel jelent meg Bouillon Gottfried herceg lovag-
vára előtt; hasonló erővel csatlakozott ehez egy köbor
lovag, Walther nevű, holott a hadjárat csak augusztus
elejére volt határozva. — A herceg, látván e két csapat
fegyvertelenségét, tanácslá a vezetőkhöz, hogy előre men-
jenek s ő nem sokára követni fogja őket.

A szent remete elindult, utközben hógombolyagkint
növekedett csoportja, azért ennek felét, Waltherre bizta,
ki is azzal Németországba s a magyar tartományokba s
Bulgárián keresztül Konstantinápoly közelebe nagy bajok
között jutott el. Péter remete azonban az ő 40,000-re nőtt
csodájának nem tudván parancsolni, mintán utonálló módra
raboltak, a magyarokat, bolgárokat és görögöket egy fel-
bőszíték, hogy nagyrsze azok által levágottat s 2000 tár-
szerököt elvértetett. Csoportja maradványával sikerült
végre nagy inség és éhség között egyesíteni Waltherrel,
maga pedig Mexius Comenushoz ment élelemszerékért
könyörögni. A görög császár, ki ugyan kért segélyt a pá-
pától a törökök ellen, de nem ily csordafelét, azonnal
Bithyniába szállíttatá őket a Bosporuson, — hol egymás-
közt meghasonlvá, rablásiuk közben csapatonkint estek a
törökök kezébe s néhány ezer, Konstantinápolyba vissza-
menekült kivételével, az egész sereg irgalmatlanul leüle-
tetett. Még rozszabul járt Németországban összevergődött
három csapat, mindenik 12,000-ból álló; egyik csapatot
Gottschalk pap, másikat Volkmar, harmadikát gróf Emico
szedte össze, ez utónak álmanban jelentetett meg, hogy a zsi-
dókon is meg kell bszulni Krisztusunk halálát. E szent
hivatásánál fogva Mainzban 900 zsidót öletett le, kiknek
kincseiből jó utiköltséget szerzett magának; a más két
csapat is a zsidók ellen fordult s több német városban
szántalan zsidó esett áldozatul. Midőn azonban e három
együlött sereg Magyarországban is más költéség akart
elődni, ily vendégzeretettel fogadtatott, hogy himrondó
is alig maradt belole.

Ekint már nyár elején, mielőtt még a fejedelmek ké-
születet tettek a hadjáratához, Francia- és Németország-
ból több kivonult 200,000-nél s lelték srijaikat idegen
földön, anélkül, hogy a szent földet csak látták volna is.
Augusztus 15-kén indult el Bouillon 80,000 gyalog és
10,000 lovaggal, két testvére, sok gróf, lovag, püspök s
más urak kísérek őt.

A következő 1097 május havában Niciánán találkoztak
össze a fejedelmek, seregeikkal együtt. Az összes sereg
100,000 jöfjegyverzett lovagból s 300,000 válogatott
gyalogharczosból állott. Ezekhez véve a nőket, öregeket,
gyermeket, szerzeteseket s szolgákat az egész megha-
lalta a 600,000-ot. — Közös hadvezér nem választott,
mindeik fejedelem maga vezénylé csapatjait, mi a külön-
böző népekben sok viszáldoktat idézett elő. Kiki maga
kezére dolgozott s így Baldwin, Bouillon egyik fővere be-
vette Edessát és saját uradalmat alkotott ottan. A keresz-
teshad nagy többsége azonban Antiochia körül gyűlt össze,
mely várost 9 havi ostrom után be is vették, de nagy insé-
get kelle addig szenvedniök, 70,000 löből alig maradt
2000, a többi elhullott, vagy élelemre használtatott fel.
Sok bajnok elhalt: mások elhagyták a táborot, köztök Pé-
ter remete is, kit azonban elögván, visszavezettek. Egy
Pyrrhus nevű renegát jártsa kezébe a várost; ő erősíté
meg éjjel a kötélláncsokat, melyeken az ostromlok fel-
mászván, a vár kapuját kinyitották. Irtoztató volt a vé-
rengzés; 10,000 hitetlen verzett el a keresztényen vitzégek
szablyái alatt. (1098 jun. 3) De a fellegvárban még erős
őrség tartá magát s a város bevétele után harmadnapra
már számmékküli török hordákat vették körül a várost, me-
lyet csakhamar az éhségis meglátogatván, irtoztatón pusztí-
tott; sokan annyira elveszték bátorságukat, hogy éjjel

köteleken ereszkedtek le a falakról s vagy elfutottak, vagy hiteket megadták, a törökök állottak; ily kétségess állapotban, Raimund grófnál jelentkeztek. Bartholomáus Péter pap s elbeszélte, hogy Andráis apostol négy ízben jelent meg álmban s megmutatta a helyet, hol van elrejtve a lándzsávallyel a megváltó oldala átfuratott. Gróf Raimund ásatást parancsolt s Péter csakugyan előkerítette a lándzsát; melyet a kereszties vitézek a földből előtűnő látván, új bátorság szállta meg őket; mit is a fejedelmek felhasználni akarván, kirohanást határoztak. Az ostromlók vezére hallván e hírről, ott sem hagyá sakkábláját s nyugodtan játszott tovább; de még nem ment le a nap, midőn az elbizott vezér sebes futásban volt az Euphrat felé s egész seregét elszórvá s felkoncolva láthatta. Azon éleken lit, hogy isten közvetlenül segítségükre jött, ily nagyszerű eszközök a keresztényeknél.

Három év mult már el a szent sír megszabadítása végett összecsoportosult keresztieshad elindulása óta s még nem volt elérve a cél. — Egyetemertés, rossz utak s veszélyek szolgálták akadályul; de még Akka és Tripolis ostroma is hátráltatta azt, melyekből Raimund gróf új hercegséget akart magának alapítani; de minél közelebb volt a sereg a szent városhoz, annál nyugtalanabbá kezdett az válni s emiatt kénytelenek voltak a vezérek a Líbanon s tenger közti utat Jeruzsalem felé haladni.

Sidon, Tyrus és Aere mellett haladtak el, Cásáriában ünneplik meg a pünkösztöt; (1099. maj.) Ramla-ban három napot pihentek; június 5-kén értek Nikopolisba; (régén Emmaus) már csak az élkötő fekvő hegyek zárták el a szent város váruvart tekintetű; száraz válogatott lovag Bethleheembe küldetett, hol a megváltó születéshelye örömközléssel üdvözöltetett; a törökök elűzték s az olajfák-hegység át ismét a sereghz csatlakoztak.

Végre feltűnt jún. 6-ka hajnala s a sereg a magaslatokra hágott, honnan Jeruzsalem, számos tornyával együtt látható volt. Leirhatatlan kéj s belső indulat fogta el kebleiket. Ott fektűd elötköz a szent hely, mely egykor a megváltó lealáztatását s fölmagasztalását látta, melynek minden egyes pontja annyi nagy emléket idézett elő. Örömközlés s könyözön közt borultak térdeikre, imádkoztak s csókolák a földnek porát, hol Krisztus s az ő tanítványainak lányonait szemlélni vélték; soha sem volt sereg lelkesűbb, mint ez.

De a város erős volt, kettős falal körítve s benne 40,000 védőrség. A keresztiesvitézek serege pedig annyira leolvadt, hogy alig felét a városnak volt képes körülfogni; a 600,000-ból alig maradt már több 40,000-nél s köztök alig 20,000 harcalképes ygalos s 1500 lovas; ostrom s élelemzerek hiányzottak; vízben is nagy volt a fogyatkozás. De a vallásos buzgóság elfelejtette mindezt s ötádnapra már általános ostromot mérészeltek; az első falat jőformán ledönték, de ott állott az erősebb s magasabb bastyakör; ostromlógások hiányában vissza kellett huzódniok.

Jeruzsalem környékén kevés a fa; messziről kellett azt hozni ostrom-eszközökhez, szerencsére Gennából Glemszert, legénységet s ostromszerűtöket hoztak a hajók a jappai kikötőbe; — előkelő s szegény mind munkához látott, a hűgésök, hajtógépek rövid idő alatt készen valának; két ostromtorony készűlt, magasabbak a város falainál; négy hét alatt készen volt minden s a roham napja kitűzetett. A papok előbb a város körül szent menetet láttak szükségeseken tartani, még inkább megerősíteni az által a sereg bátorságát s istenben vetett bizalmát; vagy talán, mert remélték, hogy megújul a csoda, midőn Jericho falai összeomlottak. Meztélál járt körül az egész menet, trombitákkal, zászlókkal; hangosan emelkedett fel ajkairól az ének s ima. A muhamedánok a falakról gonyolák őket; nyilat s köveket lövöldöznek a kegyes sereg közű; bitóra kereszteteket illesztenek, melyeket aljas szókkaival tettekkel gyaláztanak meg; de épen e meggyalázás fokozta fel a seregeben a bátorságot, erőt s bosszút.

Hat nap múlva június 14-kén, épen az olajfák hegye tetejére lővette a nap első sugarait s Golgotha komoly magasztosan, arany fényűlt körülölvő nyugodott az imádkozó sereg előtt, — midőn meghatólag hangzott a jeladás az ostromra. Elszárvá gyözni vagy halni, bátor hirtelenséggel sietnek a csapatok a rohamra; gyermekek, vének s nők osztoznak a férfiak nehéz munkájában; de az ostromhoz hasonló hatalmas a védelem is. Borzasztó zápora a nyilaknak s köveknek fogadja az ostromlókát, de az ostromtoronyok sok akadály közt mindig közelebb tolnak a falakhoz; — egész napi bosszú s tüzes harc után beállott az éj, álmatlan keresztényeknek, muhamedánokra egyaránt; végre sürkűlt a regg, alig vehetők még ki a kőfalak körvonalai s az ostromlók már helyeken állnak; nagy erőfeszítés után lerombolva hever az első fal s tornyaikat a belső falhoz indítják; de e fal erős s magas s erősen védetik; tömördek szurok s kén hull olvadva az ostromlókra, halált osztva mindenfelé. Elő a dél s az ostromlók reménye lankad; ily közel a célhoz, messzebb hiszik azt, mint valaha; egész tömögök hátrálnak s kétségbeesve huzzák vissza, megsértett s füstölő ostromtoronyaikat. De im, az egész sereg szemé az égi jelenetre van irányozva, mely egy lovagot ábrázol, ki napkint ragyogó paizsával a harc folytatását parancsolja. Gottfried herceg rögtön új ostromot parancsolt; a vitézek csapataik élére állanak, a nők üdítő italt nyújtanak a lankadt vitézeknek s az egész sereg újra kezdű a reményteljes ostromot. Egy óra múlva a déli részen Raimund s az északin Gottfried vezénylete alatt a falaknál voltak az ostromtoronyok. Hiába döngöttek ezeket erős gerendákkal, a falakról nem hátrált

többé senki, a falakon levő szalma s gyaplyuzsákok tüzes nyilakkal gyújtottak meg; a láng s fekete füst miatt a védők visszahúzódnak; Bonillon leeresztette a függőládát az ostromtorony második emeletéről, a körfalat éri ez; Gottfried az első, ki a falakra kapaszkodik, a többi követi; az ellenség fut; megnyitják az északi istvánkaput, tömögéstől földülnek be az ostromlók; a győzelmi zaj fölriad s elhangzik a déli falakig, hol Raimund s jelle fölleskesíti övét s a toronyból fölhág a falakra; a sereg követi s egyrésze az ostromhűgésökön, többje a kinyitott déli kapun tolul a városba.

Igy jutott 1099 július 15-kén pénteken d. u. 3 órakor Jeruzsalem a keresztények kezébe, — épen azon napon s érában, melyen a megváltó testileg kiszenvedett.

A nem keresztényekhez álló borzasztó kegyetlenségeket, miket ártatlan nőkn, gyermekek s emagtyánok vakbuzgóságból elkövettek, jobb nem is állítani; jobb ha a patakokban kiontott vérozónre fityolt boritunk. — Midőn Saladin a rabszolgából lett szultán 88 év múlva a szent várost visszafoglalta, senkit nem öltetett meg a védők közűl.

Mit csináljunk?

- A szép asszony csak ritkán jó,
- Veszedelmes a tartás;
- Minden férfinak megteszik
- Tízsz szemé pillantása.
- A rut asszony — ez még rosszabb,
- Mert, hogy senkinek sem tetszik:
- Zsörtöl, dul, sítit egész nap.
- Még magával is veszedlik. —
- Mi a manót csináljunk hát?
- Hát — hát — — nödenek maradunk;
- Mint a juhász a pergőben,
- Szép s rutban válogathatunk.

Kadarecsi.

Egy valóságos példa arranéze: hogy az ember a krumplicföldön is lehet boldog.

Ropogi bátyámnál nem volt külön magyar halandó e földön. — Akár három bakarasos bajszát, akár férfiós szakállát s fűnyeser surlant sarkantussziszmiát, oda nem érni ajánlani, bármely őseytha jelvényeül. De hozzá még, igen értelmes ember is volt Ropogi bátyám; értett ő a világ valamennyi dolgához, — kezdve a politikától le, egész a másolásig. (Készakarva tettem ezt legutolsó dolgomnak, mert életemben igen sok vadbeszédet másoltattak le velem s így e funkcióra szörnyen haragszom.)

Értett tehát Ropogi bátyám mindehen a kerek ég alatt, csak egyhen nem: ga z a s á g á t kezelni s rendben tartani. — Ez különben legkevésbé sem különös, miután százakat látunk olyakat, kik ehhez sem s ráadásul még máshoz sem értenek. — Birtokán, kiesiben, Amerika vadszüz térképe volt idvözölhető. Fák, bokrok, tó, posvány, nád, kaktusz, oleander, tengeri, dohány oly buján ölekezett össze, hogy aki keresztűl akar hatolni rajta, fejszét tartozott magával vinni, vagy repülti kelle tudnia. Egyetlen tábla volt, mely a narvikotikus s exotikus planták között szelid s ártalmatlan krumplicföld volt beruházva.

Egyszer, — jogvézgett koromban, Ropogi bátyámmal, fölkerűt engem az én jó öregem, hogy mulatságképen resolválnam magamat krumplicsöznek par hűg, — mivel ő erre most nem ér rá, mert egy rőpiraton dolgozik, — ezime: „a mexicói kérdés megoldása” — mivel látja, hogy ez a sok ilyen-olyan diplomata, meg nem tud már állapodni.

Persze, én a krumplic érdés megoldását illetőleg, eldöntöttem azzal a válaszsürgönyömmel, hogy: őrzi biz a kutyát!

— De pedig őrződ biz azt öcsém! ha azt akarod, hogy el ne lojadjk.

— Lát bñom én, ha akkor látok belőle egyet, mikor egy almsý-bankót?

— De nem ugy van az fráter! tud meg, hogy „qui nescit pati, nescit dominari” végy példát Napoleon bátyádról s ugy tudd meg, hogy semmiből terem a valamit.

— Igen, — s aztán a valamiből terem a semmi; mint ezt, annyi sok uri birtokos közűl, bátyám is produkálja gavallérosan.

— No ne motyogj azt mondom, hanem tedd amire kérék s tudd meg, hogy fontos okaim vannak, egyszerű „nem akarok” okaid ellen, hogy e provisorialis tsíztséget elfogadd. Lásd, te tisztviselő akarsz lenni. Jó; tehát mindent legalul kellően kezdeni, először is légy krumplic-felügyelő, aztán így tovább.

— Bátyámnak — ugyiltszék, furesa fogalmi vannak, a státusfőrűvű képződés grádusairól.

— Biz öcsém! nem is ugorlatsz be az iskolából egyenesen miniszternek; nem vagy te Pitt; — hanem ott kell kezdened ahol a többi szegénylegény. Dictumfactum ahoz én jobban értek; tehát: vedd magadra azt a gubát — melyikből a csőszömet kinygattá a harmadnapos hűdeglés, — ily ki szépen arra a halomra, nesze ez a puská — hanem vigyázz, hogy el ne lödd vele a füledet, mert hátra szokott sülni, nem ugy mint azok a mostani divattu bolond puskák; — s ha valakinek, csak szagolni is kurázsija lenne oda: böcsásd bele azt a töltést, hogy felejtse el, hogy a világon még olyan gyümölcs is terem aminek a neve

krumpli. És aztán, — de ide hallgass! — ha megörzötted emberül: az egész termés, — mely körülbelül 1000 veka, a tied lesz egy fölét át, melyet később megmondok, de most nem

... Ezer veka krumpli nem bolondság! ennek ára, a mai szükidőben, épen egy 1000-es bankó. Jó! isten neki!.. es ő s z leszek.

Megtartva tehát csőzi toillettemet, magamra vettem a gubát s egy olyanfélét huztam a lábaimra Ropogi bátyám ötárából, melyre senki sem merete volna ráfogni, hogy eszima, hanem inkább koffer; — akkora karamu kalappal koronáztam meg magamat — mint min őt egy időben küldtek... nem tudom én kinek, s ezzel kiballagtam az örhejlyre, hol egy rozszant kunyhó tátott szájjal fogadott; tetején volt fészkeből pedig egy veréb nézett rám szörnyű aprehensióval, mintegy kérdeni látsza, hogy: tán ide akar az ur költözni az én periferiámba? Én persze, egy szót sem szóltam hozzá, hanem némán puskámra mutatam; mely allegorikus mimikámból rögtön észrevette, hogy itt mindjárt nem jó dolog lesz ezzel a puskával, (pedig biz attól jobban féltem én: mint ő felhetett volna!) mire az én detronizált verebem egy századnyi guerrillarebbel, nagy csirplecék közt, ostrom alá veszi az én kunyhómat. Jöttek azok csapatosan, verbuválva a Ropogi bátyám pálinkafűzője tetejéről, — azt hiszem, hogy ott jól föl pálinkázhatták magukat, mert egész kurázsival a tetőzetre szálltak — s ugy szidták ott engem, hogy nehéz volt a földnek halgatni. No — gondoltam magamban, — itt Napoleont fogtam ezzel a kunyhó-mexicóval, ezektől nem lesz nyugodalmam soha, hacsak közéjük nem puffantok. De hát mivel süssem el ezt az instrumentumot? Éj! kiesiholok, tüzes taplóval csak elgyul. Elgyult, prűsszentett is akkorát, mint kölykeit fölöt vadmacska. Egyszermind — gondolám — ide egy uralkodót kell tennem: de ha magam lépek föl a tetőre, összeroskad alattam az én Mexicóm s szépen hoppo n maradok, tehát gondoskodni kell, hogy más legyen itt az, aki én nem merek lenni — s póznára kifűggesztett gubámot kitűztem a tetőre. No most már beszéljétek ezzel! Ez megette a batást, egy pizset sem lehetett hallani tőbbit; az én veréb-juarezem megugrott s vele az egész brigánti. Denique éj lett s én elvaczkolva magamat, lefekűttem.

Beli derék lenne, ha valami korhely farkas be találna pillantani ebb' a kastély-paródiába! Nem tudom melyikünk maradna birtokon belül. Az ugyan valószínűbb, hogy ő lehetne aztán az én kunyhóim, ha rá m valami embertelen étvágy találna jönni. Nóké mindemellett is elaludtam én ugy: hogy miattam, akár az egész krumplictermést visszalophatták volna Drake Ferencnek, aki először Európába plántálta. Furesa bolond álomom volt. Azt álmodtam t. i., hogy Magyarországról, az iteniek nevében elkűltek Erdélybe, a tartománygyűlésre figyelőnek, — jó summa utraloval, miűl legelső dolgom is az volt, hogy meghűszosítottam; sőt pláne már el is vettem egy aszszonyvűa ehetni képességgel bíró aravalló felhűrszemélyt. De biz én ha megölnék sem tudom kinek hitták. — Apóssom, — ugy jól eszembe, — nem kívánt tőlem megvezetést: hogy mivel már ott az alapjogok stb. megszvazták, tekintsem magamat ottani alattvalóul e két szóra „ase” „binye” melyet mindenre mondanom kelle. Ráadásul még meg is ajándékozottam egy „u” betűvel, mely a vezetéknevem után kompetát s valami pompásu vette ki ott magát. Azt mondták rá: hogy ez ott most módj. Jó; beleugyodtam, — mint az egyszerű ember az árokba, — hát sz' hamár módj — gondolám magamban — resignáljunk. Mikor legjavában volnék boldog azonban, arra ebredék föl, hogy ugyancsak hűl a fejlenlgya. Mi lehetett ez? tapogatom: no ez meg van. Keressen a kalopotam: no ez meg nincs meg. Uram tere-otm! mielőc oktanalálót lárhoztatnál te arra, hogy eszkalopotal éjjen? mikor — tudtomra, az állathistória ilyenről nem is emlékezik. — Kereszhetne volna biz azt akár egy század rendőr is, négszem találhatta volna meg. Meg azt, — megette valami állati konspiráció alá meg nem került szörny. Föltekintvén a tetőre, jól látom, hogy egycsoport sem látom odá fűggesztett gubámot. Űhm! Azt már mégis csak meg tudom érteni, hogy egy zsiroskalopot megehettett valami. Ennek értem a rázófját, de hogy egy guba, lenjenen a torkán a Boa Constrictor es Anaandán kivűl más valamelyiknek? ezt már csakugyan nem hittem s-eccc!

Hm! hm! így maradtam biz én egyszerű... izében. Csak már a nap lenne szives eljönni. Ropogi bátyám pedig lenne szives el nem jönni, mert ha ide vetődik, hamarabb megoldom én a kerekét, mint ő a mexicói kérdést.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI HIRMONDÓ.

* Balázs Kálmán zenetársulata, mint legutóbb értesűtűnk, már elhagyá Pétervárt s rövid időre Rigába ment át. Valószínűleg e hó végével már hazá is érkezik.

— Nagy Jakab ismert tilinkóművész, — ki már egyizben bemutará pár év előtt nálunk művészetét, betegene érkezett városunkba. F. hó 15-én azonban, egészségre teljesen helyreálltával ismét hallhatni fogja közönségűnkkel a pétérfiai színházban varázs-sípjának andalító zenéjét. Nagy Jakab volt az első, ki e pástori zenemest a világ színpadain bemutatta. Közelebb a tilinkóművésztől könyvet is böcsatand közre, melyben annak tiltkait derítendű fel s hó oktatást nyujt az e zenét kedvelőknek.

** Állandó színházunkban a munkálatok megszűntek

s a tél
tátni. M
eddigre
hamar
11-kén
— mit
műtárs
lentése,
éven m
gett a t
támogá
kereste
Ködni s
sors cs
lőan tel
ban meg
a városi
hiánygy
oly egy
— kik
oly pály
jölletet
— Mást
tagu kül
mébe aj
maszó l
igérm sz
plomban
Kálmán
Budah
gyűlést,
bizottsá
a városi
az ideigle
hatáskör
megálazt
terjesztés
nyuktan t
sárol a vál
gyűlést, h
az egyet k
és karmag
ben megér
Lajos urai
domásul v
különösen
zásziért, k
a titkos sz
tón, a 6 vá
jegyek ös
nöknek K
noknak M
Kiss Sánd
Guzel Jan
Jozsef, L
szersmind
tszűtszben
tettek. —
szentélye
keves kepe
ugyvetésh
helyreülend
írnyuland
mevise. Ez
gyakorlat
a helység
egyzersmin
Kafka-ház
melynek évi
kintelt arra
elég terjed
a zelnek t
pénzrejelé
letű szerzős
E f
pártól— és
Kiss Sánd
zsef p. Bú
Szathmáry
Simonyi Ján
Botsnek Win
szó p. Klein
györgy p. Re
Schall Ambr
hály p. Nagy
Sándor p. Har
neuzus Geiz
ton La Jos
Lajos m. 111
Viktor m. Beó
Enek p. Dosp
nos m. Koloz
Laszó p. Leel
Szepessy Gus
Sándor m. D
Kömössy I
Borsos Ferenc
Lajos p. Fr

s a tél folyamában — mint halljuk nem is fognak folytatni. Mintán tudunkkal e közéletünk még tűzárk ellen eddigre nem biztosított, jó lenne e tekintetben is hamarabb intézkedni.

A helybeli szingyegylet választmányának f. hó 11-kén tartott ülésében, olvasottat Reszler István ur — mint a téli időnyre városunkba érkezendő dal- és szimfoniatársulatgatójának a választmányhoz intézett bejelentése, mely mellett fölkérvén az együletet, hogy a múlt évben nyert pénz- és tűzfabeli segély megnyerhetése végett a t. városi hatósághoz e tárgyban intézett kérelmét támogassa: határozatba ment, miszerint említt t. hatóság keresessék meg, hogy e nehézs napokban a városunkban működni szokott szimfoniatársulat tegyáinak szigorú helyzetét, a sors csapásaitól látogatott más polgártársainkhoz hasonlóan tekintetbe véve, őket a körülményekhez mért, valóban megérdemelt segélyezésben részesítsen s amennyire a városi pénztár jelen szigorú helyzete engedi — pártolási-hiányában előreláthatólag keresetképtelenül valóandó 47 óra egyén szomorú sorsát némileg enyhíteni méltóztatassék, — kik napjaikat a nemzeti színeszt miveltetésére szentelve, oly pályára léptek, melyen habérkoszorom kívül anyagi jövedelmét meg a legboldogabb időben is alig sikerül szerezn.

Másnap az ez ügyben a választmány által kijelölt 3 tagú küldöttség, megbízatásához képest, szóval is figyelmébe ajánlotta polgármester urnak a szimfoniatársulat e nyomasztó helyzetét, ki is pártfogó részvétét eleve is megígérni sziveskedett.

Tegnap d. e. 9 órakor tartá esküvőjét a nagytemplomban, kunszentmiklósi lelkész t. Kónyos Tóth Kálmán ur, városunk egyik báj- és szellemes hölgyével Buda háza Vilma urhölgyével.

A debreczeni dalárdá f. hó 8-kán tartá harmadik közgyűlést, melyben ideig. elnök Kiss Lajos ur jelenté, miszerint megbízatásához képest az alapszabályokat a szükséges körvény kapcsán a városi hatósághoz benyújtotta. Ezután oda nyilatkozott, hogy miután az ideiglenes elnök és választmányi tagoknál további működése s hatásköre, — nemnyilván az főleg az együleti tisztviselők végleges megválasztása s az alapszabályok kidolgozása s felsőbb helyre leendő terjesztésének idejé szorítottok — megszünt, az együletnek, irányításban tanúsított szives bizalmáért köszönetet szavazva, hivatali állásáról a vál, tagok nevében is lemond, — egyidőjüleg fölíván a közgyűlést, hogy a közelebbi ülésben hozott határozatot vévén irányadóval, az egyület köréből az egyl. tisztviselőket megválasztani, — a jegyzőt és karnagyt pedig, amennyiben már megválasztattak, — tisztviselőkben megerősíteni sziveskedjék. — A közgyűlés, ideig. elnök Kiss Lajos urnak a választm. tagok nevében is kijelentett lemondását tudomásul vévén, az egylet érdekében tanúsított szives érdeklősége s különösen az alapszabályok elkészítése körül kifejtett burgó fáradozásait, köszönettel jegyzőkönyvileg kifejezni határozta — Ezek után a titkos szavazás, az elnök, alelnök és pénztárnok megválasztására kiölt, a 6 választmányra szintén külön megkezdődött, — a szavazati jegyek összeszámolása folytán következő eredmény mutatkozott. Előnökné Komlóssy Imre, alelnöknek Komlóssy Lajos, pénztárnoknak Márton László urak; választmányi tagoknak: Kiss Lajos, Kiss Sándor, Farkas Ferenc, Illéssy György, Beer Kálmán, Geiza János urak. — választmányi póttagok pedig: Kerekes József, Lechner Sándor urak, szótöbbséggel megválasztattak. Egerszmond Zivuska Ferenc a jegyző, Gáspár Ignác a karnagy tisztviselőkben — melyre már előzőleg megválasztattak, — megerősítettek. — A választás ékep végrehemvén, elnök ur, a közgyűlésnek személyéhez kötött bizalmát megköszönvén, kijelenté miszerint, bár kevés képessége évz magában a tesület érdekében teljesítenő ügyvezetéshez s ezért akarát s a ezel nemessége erüt kölcsönözni a felelősségül nehezségek leküzdéséhez s törekvése mindenkor oda irányuland, hogy a közgyűlés eke kiuntető bizalmára nagy érdemeise. Ezután elnöki székét elfoglalván, felemlité, miszerint az énekgyakorlatok melébb megkezdéséhez nélkülözhetlen s főkéllék — a helyesg szerzése nánt határozott a közgyűlés; — tudul adván egerszmond, hogy egyl. tag Illéssy Gy. ur egy — a creglédutczai Kaffka-házban levő alkalmas terem átengedése iránt tón ajánlatot, melynek évi bérlete futással együtt 80 ft-ot lenne. — A közgyűlés, tekintettel arra, hogy az ajánlott terem, a tesület tagjai előadására ekeit terjedelmese s a helyesg alkalmas központi fekvésénél fogva a cselnak jökeletesen megfelel s annak bérleti költsége a dalárda pénzüzeréhez véve nem fölöslegzőtt: az ajánlat elfogadott s a bérleti szerződés melébb megkötése elhatározott.

E fenebbi közléssel kapcsolatban ide igtatjuk a dalárda pártoló-és működő-tagainak teljes névsorát, amint következék: Kiss Sándor ur ivén: Kiss Lajos p. Laky Lajos p. Kerekes József p. Büszörmányi Károly p. Konti Károly p. Harsányi Gábor p. Szathmáry Sándor p. Tasnádi István p. Konti Lajos p. Borbély János p. Simonyi János p. Torók Pál p. Alibán Mihály p. Beszler Lajos p. Botsnek Vincze Emil p. Komlóssy Imre p. Tege Imre p. Fejér Rezső p. Klein Ignác p. Semezy Lajos p. Nanassy László p. Molnár György p. Bedl György p. Kókényessy Imre p. Sweitzer János p. Scheidl Ambrus p. Medve Kálmán p. Denhof Lázár p. Nadányi Mihály p. Nagy Károly p. Buda házy István p. Dimyess Károly p. Kiss Sándor p. Harsányi Sándor p. Csányi Dániel p. Simonyi Imre p. Fabianus Geiza p. Markos Péter p. Fried Károly p. Tóth Elek p. Márton Lajos ur ivén: Márton Lajos m. Temessy István m. Csontó Lajos m. Illéssy György ur ivén: Illéssy György m. Vincze Viktor m. Boóthy Gyula m. Hannig Mátyás p. Szabó Lajos m. Sárvári Elek p. Dosszoly István m. Geselli János ur ivén: Geselli János m. Kolbor Boldizsár p. Gsanak József p. Handiel Vilmos p. Márton László p. Lechner Sándor m. Kubinyi Kálmán m. Komlóssy Lajos m. Szepessy Gusztáv p. Dulányi Ferenc m. Bathari János m. Steltes Sándor m. Dalny Kálmán m. Nagy Ferenc m. Futtner Károly m. Komlóssy Lajos ur ivén: Zivuska Ferenc m. Tokay Antal m. Borsos Ferenc m. Tikos István ur ivén: Tikos István m. Szabó Lajos p. Fráter Gyula m. Szabó Kálmán m. Nagy Albert m. Cze-

leczky Antal m. Ekker Gyula m. Tamássy Adolf m. Veesev Károly m. Herr József m. Hailt Gyula m. Koristánszky Lajos m. Zsambó György m. Otrókoesi Végli János m. Konez Kálmán m. Kardos László m. Kádár Albert m. Stegmüller Sándor p. Szabó Sándor m. Klimó Aurél m. Kondor Lajos m. Szöllösy István m. Kovács Károly m. Kerekes Geiza p. Racz György p. Beszedits Geiza m. Leitner János m. Farkas Ferenc ur ivén: Farkas Ferenc p. Veesev Imre p. Fehér Herman p. Batsó Ferenc m. Pótincaza Lajos ur ivén: Pótincaza Lajos p. Reszler István p. Beer Kálmán m. Agárdy Geiza m. Nagy Antal m. Máthé Albert m. Kokay Lajos m.

Szerdán delután érkezett körünkbe Hollósy Kornélia a nemeslelkű honleány, hogy a múlt évben ittlétekor tett ígértéhez képest a debreczeni zenede javára hangversenyt adjon. A pályafőnél a zenede küldöttsége fogadta, lelkesedve tolmácsolván azon öröm és tiszteletet, melyet zenednek minden egyes tagja érez, amidőn őt nyissmál valódi honleányt, ugys mint hazánk művészműjét s a debreczeni zenede egyik főbb pártolóját s tiszteletbeli tagját üdvözölni szerencsés. Ezután zenede-elnök Farkas Ferenc ur fogata szállítá a művésznő a „Bika“ szállodához, hol esti 8 órakor, tiszteletére nyitkörti estebéd rögtönzöttett, miután a csőtörtök estére rendezendett banquet terve, a t. művésznőnek ugyanakkor szándékolt elutazása által meghiusult. A következő nap tartott hangverseny sorozata következő volt: 1.) „Búcsú a hontól“ irta B. Eötvös J. zenéjét szerze Bossányi F.; előadta a főiskolai énekkar. 2.) Népdalok, zongorkásérett mellett éneklé Hollósy Kornélia, kinek dalai viharos tetszés-zajban s virágzóparal fogadtattak. 3.) Magyar ábránd, Ridley-Kolneth, hegedűn, zongorkásérett mellett előadta Polgár Pál ur. 4.) Szavalt: „Isten csodája“ Petőfitől, szépen és érzéssel szavalá Csanádi Gizela k. a kinek lábai elé az elismerés díszes virágokraihullottak. 5.) Magdál, Verdi „Ernani“ cz. dalművéből zongorkásérettel éneklé Hollósy Kornélia, az általános lelkesedés zajos nyilatkozatai mellett. 6.) „Népdalok“ Ujfalusi Józseftől; előadta a főisk. énekkar. 7.) Magdál, Donizetti „Bájital“ dalművéből, éneklé Hollósy Kornélia. Gyönyörű éneke, a kitűnő hatást ebben sem téveszté el. 8.) Magyar ábránd Bakonytól, előadta zongorán Emmert Antal ur. 9.) Álmodozás, lassu dallam Vieuxtemps-tól, előadta hegedűn, nagyhatással Polgár Pál ur. Végre 10.) Nemzeti dal: éneklé Hollósy Kornélia. — A tisztelt művésznő bővös dallama még mindig viszhangzik lelkünkben s midőn a nemzet e kedves csalogánya körünkbe látvozott, egy olaj két mindnyájunk szivéből, hogy majd ismét visszaszállva hozzánk: honunk legeszebb kikeletének legyen hirdetője. A hangverseny tiszta jövedelme, mint értesülénk mintegy 200 ft-ra megy.

Szigligeti Eduárd ur a Pesten legközelebb pályadíjat nyert „Lelencz“ népszínmű szerzője, szokott journalistai hangján több pesti lapban igen érzékenyen fölajdui; azzal állitunk miatt, mintha említtett eszeszűleményével, tavaly, a debreczeni vigjátékpályázatra versenyezett volna. „Lehet — így kiált föl rettenetes szerénységgel, — hogy Debreczenben valakitől valamiféle „Lelencz“ darab pályázott: de hogy az nem az én „Lelencz“-em: arról mindenkit biztosítok stb.“ Habár kissé ideolottinek látjuk is, nagyon tiszteljük Szigligeti Eduárd urnak e magas önzéretéből kifolyó fonhang nyilatkozatát, hogy t. i. tulajdon jogot teljességgel nem követel az ő általa „valamiféle“ Lelencz darabnak nevezett műhez, — mely mint valóban kitűnő mű, a bírálók tetszését általában oly kiválólag megnyeré s a közgyűlést mind szabatos, gyönyörű irányánál, mind kerekdedségénél fogva annyira magára vona, mikép abban Szigligeti Eduárd ur langeszműjének legeszebb személynét vélek fölismerni, sőt Szigligeti ur műveinek nemely itteni bűmölai maig is az ő művének szeretnek e jeles színjátékok tulajdonitani, melynek mint kétségtelenül legjobb műnek — sajnalattal bár, a bírálók csupán azért nem itélek oda a pályabér, mivel ez vigjátékra volt kilttve, melyre a „Lelencz“ mint dráma mű nem pályázhatott. E körülményből eredt ama czimzomásg miatt, állitóltag téves vélekedés, mi Szigligeti E. urnak oly zokonyt s adott alkalmat pár lap újdondásának oly berzenkedő, csulnált kifakadásokra, melyeknek szerintek csak akkor lehetendett ideje s helye, ha már a két művet összehasonlitva, azoknak különségéről magunknak kellő meggyőződést szerzettünk volna, ami pedig még mindig hátra van. Szükségesnek tartánk ennyit Szigligeti Eduárd ur kora fölszólására megjegyezni „Lelencz“-e ügyében, mely reménydús csecesemő — talán önhibáján kívül — neki oly nagy keserűséget okozott, mielőtt az élet kecsgetető ösvényére vittet volna.

Nyilvános köszönet — Tek. Armós Bálint ügyvéd ur a „Hortobágy“ t. cz. szerkesztőhivatala utján 10 ft-ot küldött a helybeli ref. főiskolai szűkítőködö szolgatannulók számára. E nemes szívi jöteknységéért az illetők nevében nyilvánosan köszönetet mondani s az adott összegről annak idejében számolni kedves kötelességnek tartja, — Debreczen 1862. nov. 12. — A gymnaz. igazgatóság.

VIDÉK.

Margittán a hely. hitv. egyházban ez év tavaszán üresedésbe jött lelkészi állomás, múlt hó 25-én töltetett be 149 szavazattöbbséggel 20 ellen, az ott f. évi pünköszt óta ideiglenesen lelkészi hivatalát folytatott tisz. Csató József ur által.

Nagykárolyban is fényirda nyílt, miután a vidéken működő s dícsérettel emlegetett pesti fényképező, Kovács Károly Mihályfalváról oda választá műtermének helyiséget. Ajánljuk a vidéki közönség figyelmébe.

Győrött is megtelettek az előleges intézkedések a városnak légszűszessel leendő éji világítására nézve. Az ennek eszközésére tett négy ajánlat közül a közseggyűlés választmányára Porter és Keyworth londoni légszűszgyárosok ajánlatát tartá a városra legelőnyösebb éj azért leginkább elfogadhatónak, mivel eszerint a légszűszszel világítás, — ide érte azon lámpákat is, melyek a terv szerint még olajvilágításra főnhagytának — nem kerül többé 7386 ft-nál, holott az eddigi, 66 lámpával kevesebb olajvilágításra fordított költségek 7266 ft 24 k-ra mentek. — Debreczenben az olajvilágítás 6999 ft-ra került.

KÖZÜGYEK.

Buda-Pesten „fogyasztóegylet“ alakult, melynek főadata s érdeme, hogy nyithatni iparkodik, ahol lehet, részint a művészi, iró díjazás, részint a hivatalnok — legalább újabb intézeteknél s társulatoknál való — fizetés emelése, részint pedig azáltal, hogy a kifejtett társulati eszme segítségével az életszükségek jutányosb és olcsóbb beszerzését teszi lehetővé. Az ezen irányban megindult társulat, nemcsak az elkerülhetlen élelmi czikkiben részesíti társait jutányos áron és jó minőségben, hanem kiterjeszti figyelmét egyéb elkerülhető, de olcsóbb megszerzés mellett nagyoml elfogadható másodrendű szükségűk és élvezetekre is. A beletpi (egyelőre csupán 1 ft-nál álló) díj lefizetése után azonnal joga van az illető tagnak a társulat mérsékeltébb áraihoz. — Sok sikert s mentül számossal pártolót kívánunk a szép irányu egyletnek.

A reichsrath f. hó 6-iki ülésében, a magyarországi inség-kölcsön ügyét döntötte el, hogy a kormány kívánta 30 millió helyett, a pénzügyi bizottság javaslata szerinti 20 milliót szavazta meg. Ugyanekkor Múhlfeld ur indítványára elhatározottat, hogy az egykor hatóságai joggal felruházott birtokos osztály, — melyet a bizottság a kölcsönből ki akart rekeszteni — szintén részesülhessen előlegekben.

Terménytar.

- Debreczen Nov. 15. A f. hó 10-iki betévsárunkra való gyenge szállítás, a létedés mindennemű gabonára és az énekedésnek induló irány, melyet az árak a pesti piacozon követnek, helyben is keresetelbű tevének mingen gámlalód, — melyek következők fizettek: tiszta buza 85—87 fontos 5 ft. 90 — 4 ft 50 kr. roz 2 ft 70—76 kr. árpa 2 ft 50—49 kr. zab 1 ft 70—73 kr. tengeri 5 ft 60—40 kr. (K.)
B. Ujfalu. Nov. 12. — Tiszta buza 4 ft — kr. kétszeres 5 ft 60 kr. roz 5 ft — kr. árpa 2 ft 80 kr. zab 1 ft 80 kr. tengeri 5 ft 20 kr. 1 iteze köleskása 8 kr. paszuly 8 kr. lenese 8 kr. borsó 7 kr. szarvasmarhák közepár darabonkint 24 ft. egy mázsa szalonna 58 ft. 1 font nyersgygyru 20 kr. marhalus 9 kr. egy iteze bor 10 kr. uj bor — kr. sör — kr. palinka 24 kr. zsir 46 kr. lámpaolaj 58 kr. (D.)
E. Mihályfalva. Nov. 12. Tiszta buza 5 ft 80 kr. kétszeres 2 ft 80 kr. roz 2 ft 50 kr. árpa 2 ft 20 kr. zab 1 ft 50 kr. tengeri 2 ft 80 kr. kása ekvaja 5 ft 20 kr. paszuly 2 ft 80 kr. lenese 2 ft 80 kr. borsó 2 ft 40 kr. kolompér 40 kr. sertésűs fonlja 20 kr. marhalus 9 kr. juhús 7 kr. szalonna 40 kr. olaj 50 kr. zsir iteteje 50 kr. (V.)
K. Kerezag. Nov. 15. — tiszta buza 4 ft 10 kr. kétszeres 5 ft 30 kr. árpa 5 ft — kr. zab 2 ft 10 kr. tengeri 2 ft 90 kr. kása iteteje 08 kr. paszuly 8 kr. borsó 08 kr. lenese 08 kr. szalonnának fonlja 14 kr. fagygygyvertya 44 kr. szappan 24 kr. olaj 44 kr. marhalus fonlja 10 kr. juhús 6 kr. felhőbor-iteteje 14 kr. veresbor — kr. (Cs.)
Nagykállo. Nov. 6. Buza 5 ft 80 kr. kétszeres — ft — kr. roz 2 ft 60 kr. árpa 2 ft — kr. zab 1 ft 60 kr. tengeri 2 ft 20 kr. 1 ft iteze 10 ft. 1 mázsa székna 5 ft — kr. 1 font szalonna 42 kr. krumpól 1 kr. marhalus 9 kr. fagygygyvertya 40 kr. buza-liszt 10 kr. szappan 50 kr. luzadara 14 ft. szalma 11 ft. olaj iteteje 40 kr. borsó 10 kr. lenese 8 kr. köleskása 8 kr. 1 iteze uj bor 10 kr. 6 bor 20 kr. palinka 18 kr. 1 font árpádara 10 kr. paszuly iteteje 5 kr. disznósír 50 kr. (H.)
Nyiregyháza. Nov. 7. — A mai napon tartott betévsárunkon, a gabonamelek ára következő volt: 1. buza 5 ft 50—60 kr. kétszeres 2 ft 90 kr. roz 5 ft 20 kr. zab 1 ft 80 kr. tengeri 2 ft 40—30 kr. zab 1 ft 60—65 kr. tengeri 2 ft 50—60 kr. kása 2 ft 40—50 kr. kása 4 ft 40—60 kr. paszuly 4 ft 20—40 kr. (K.)
Tokaj. Nov. 15. Tiszta buza 4 ft — kr. kétszeres 5 ft 30 kr. roz 5 ft — kr. árpa 2 ft 40 kr. zab 1 ft 80 kr. tengeri 2 ft 50 kr. kolompér 1 ft — kr. 1 mázsa liszt 0. szánu 15 ft. — kr. — sz. — ft. — kr. kenyérsírít — ft. — kr. székna 5 ft 50 kr. szalma — ft. zsir 56 kr. 1 font szalonna 44 kr. marhalus 12 kr. bozjuhús — kr. 1 öl bika 8 ft — kr. (Z.)
Székelyhid. Nov. 6 — Tiszta buza 5 ft 80 kr. kétszeres 2 ft 80 kr. roz 2 ft 70 kr. árpa — ft. — kr. zab — ft. — kr. tengeri 2 ft 80 kr. krumpól 1 ft 20 kr. 1 iteze paszuly 10 kr. lenese 8 kr. kása 8 kr. 100 iteze 0 bor 6—7 ft uj bor 4—5 ft. szalonna fonlja 44 kr. marhalus 9 kr. juhús — kr. sertésűs 20 kr. szappan — kr. gyertya — kr. (N. G.)

EGYVELEG.

A Berlinben megleteplű magyar iparosok magyar iparosegyletet alakítottak. Czélja: a szűkölködő beteg magyar utazókat pénzzel segíteni s az oda utazó magyar iparos-segedeket utasítással látni el. Ez egylet, — mely jelenleg tagjai közt gyűjtés eszközöl a hazánkban inségét szenvedők számára — könyvtárral is rendelkezik, melyet minden tag igénybe vehet.
* Nyitra megyéből fekete hatyut külttek a nemzeti muzeumba. E hazánkban ritkabeűs példányt Székelyczen lötték, hová alkalmasint az idei forró nyár következtében téveit hozzánk eredeti hazája Ausztraliából.

Egyenkint elősorolása

a debreczeni ref. egyház kistemploma és tornya újtelepítésére 1863. május utolsó napjától tett ajánlatok s adományoknak. (A * gal jelölt összeget befizették, a többiek megajánlottak.)

Páterfia 5-dik tizedjében. Polgári János 4 fr. Bagosi József 5 fr. Öv. Fabian Péterné 2 fr. Boros Ferenc 5 fr. Veesei Sándor 1 fr. 20 kr. Könyö József 10 fr. Szabó István 50 kr. * Csapó István 5 napzám. Németi István 1 fr. * 2 fr. Szabó Bálint 1 fr. Barát István 1 fr. * Kovács Imre 5 fr. Nagy József 2 fr. Vajó Ferenc 1 fr. Kolláth Mihály 15 fr. Kolláth István 10 fr. Bundi Péter 2000 tégl. hord. he. Agoston Sámuel 4 fr. * Öv. Meggyesi Jánosné 5 fr. Balog Gábor 5 fr. Erdődi Ferenc 2 napzám. Kis András 1 fr. * és 5 fr. ötvenkint míg felépül. — Varga Miklós 1 fr. Szabó József 2 fr. * 4 fr. Polgári Sándor 1 fr. * Kis Imre 6 fr. Egri Mózes 25 kr. * Möriz András 5 fr. Szilágyi János 1 fr. * 4 fr. Kovács József 1 fr. * 2 fr. Szőke Mihály 5 fr. * 15 fr. Horváth József 2 fr. * 4 fr. Rédl György 100 fr. Öv. Bode Jánosné 2 fr. * 4 fr. Nagy Lajos 5 fr. * 6 fr. Öv. Molnár József 10 fr. * Nagy Mihály 4 fr. * 3 fr. Márton Lajos 5 fr. * Öv. Márton Józsefné 10 fr. * Gyúgyei József 2 fr. * 4 fr. Paly Miklós 5 fr. * Kapros Gábor 10 fr. Tóth István 50 fr. * 100 fr. Szathmáry Mihály 10 fr. * 40 fr. Losczeky Lajos 20 fr. Sina Zsigmond 4 fr. * 4 fr. Merzy Vilmos 50 kr. Öv. Péter Mihályné 15 fr. Veesei Viktor 5 fr. * 20 fr. Füzesi Péter 1 fr. * Horváth Ferenc 50 kr. Reszler István 5 fr. évenként míg itt lesz. Fehér János 1 fr. * Fehér Jánosné 1 fr. * Szónyi Lajos 2 fr. * 2 fr. Arany Sándor 1 fr. Papp Ferenc gyógyszerész segéd 5 fr. * 15 fr. Lukácsik Gábor 5 fr. * Koteles István 1 fr. * Sudi György 2 fr. * Györfi Lajos segéd 1 fr. * Koteles István 4 fr. Csátári István 10 fr. Hannula György 1 fr. * Szekeres Sándor 2 fr. * 4 fr. László Dániel 1 fr. * Gottlieb Mihály 50 kr. * Kozma Sándor 1 fr. * 4 fr. Öv. Kassai Péterné 5 fr. Öv. Kalas

Györgyné 6 fr. Harsányi Gábor 2 fr. Öv. Kálmán István 1 fr. 20 kr. * Jakó István 5 fr. Öv. Halász Péterné 1 fr. * Dobi Ferenc 2 fr. Szodrai András 2 fr. * Tóth István 1 fr. * 2 fr. Tóth István segéd 20 kr. * 40 kr. Batori Sámuel 5 fr. Örmöc István 1 fr. * 5 fr. Kárbai Mihály 1 fr. * 5 fr. Lada Sándor 2 fr. Cziczó János 50 kr. Borbély Sámuel 6 fr. Bakóczy Péter 4000 tégl. szállít. Bakóczy András 2000 t. száll. Kocsis András 1 fr. 20 * Vezendi Pál 10 szekér homok. Bónis Sándor 4 fr. Mehész István 1 fr. * 4 fr. Jobbágy János 5 fr. Müller János 20 fr. Váradi Sándor 5 fr. * Kis János 2 fr. Kovács Sámuel 4 fr. Ujvári Sándor 60 kr. Koszorus Ferenc 5 fr. * Nagy József segéd 1 fr. * 5 fr. Vein Dániel 50 kr. * Török Péter 5 fr. Szöllösi János 40 kr. Vig Mihály 40 kr. Oláh András 6 fr. Nagy Bálint 16 fr. és 7000 tégl. szállít. Balog István 5 napzám. Meggyesi János 5 fr. Oláh János segéd 50 kr. Kantor János 4 fr. * 4 fr. Süli József 1 fr. Seres Lajos 1 fr. * Kovács István 2 fr. * Fülöp János 5 fr. Miskolci József 1 fr. Tóth István 4 fr. * 4 fr. Arany János 5000 tégl. szállít. Dudás János 2 napzám. Szöllösi János 2 fr. * 8 fr. Öv. Vireg Péterné 4 fr. * Nagy Mihály 10 fr. Boros István 6 fr. Konez István 5 fr. Somogyi Dániel 4 fr. 50 kr. Öv. Szilágyi Istváné 2 fr. Nagy János 10 szekér homok. Dalmi Ferenc 5 fr. Kovács Gábor segéd 1 fr. * Kovács Lajos segéd 50 kr. * Debreczeni József segéd 50 kr. * Pap Károly segéd 50 kr. * Jenői Sándor segéd 1 fr. * Kovács Sándor segéd 50 kr. * Varga György segéd 50 kr. * Herczeg Vincze segéd 50 kr. * Koszorus Lajos 2 fr. Márton Károly 2 fr. *

Table with 2 columns: Item name and price. Items include C. dara középszerű, 0. királyiszert, 1. lángliszt, 2. montliszt, 3. zsemlyelisz, 4. fehérlenyerliszt 1-ső rendű, 5. ugyanez 2-dik, 6. barnakenyerliszt, Készreleszt, Rozsliszt 1-ső rendű, Rozsliszt 2-dik rendű, 00. árpakása, 0. árpakása, 1. árpakása, 2. árpakása, 3. árpakása, 4. árpakása, Árpálszt, Derece, Lábbliszt, Korpa, Buzanj.

Minden zsákért 1 fr. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvett számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállítja.

Debreczen 1863. Okt. 16.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről. 12-kéről, 3% Metallikumi 74.50, nemzeti kölcsön 81 — Bankrészevények 779. Hitelintézeti részvények 181.20. Ezüst ágó 115.50. Londoni váltók 115.75. Arany ágó 5.38.

71-dik ÁRJEGYÉK az „István” gőzhengermalom gyártmányairól.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include A. asztali dara nagy szemű, B. ugyanez apró.

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet. Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

MENETRENDEK a liszavidéki vaspályán, 1863-dik év Május 1-jétől kezdve érvényes az 1863-dik nyárvárvakra.

Table with 4 columns: Station, Direction, Time, and Notes. Sections include I. Kassa és Nagyváradi felé, II. Arad felé, III. Kassa és Nagyváradi felé és Bécs felé, IV. Arad felé és Bécs felé.

A közállomásokról indúlás idejé, a minden pályavonaton kifizetés részletek menetsorában van kimutatva. A vashoz csatlakozó postakocsik indúlának. Arad felé Székere naponta este 6 órakor az utolsó kivételé minden koron.

HIRDETMÉNYEK.

Arverési hirdetés. A magyarországi földhirtokosok, fekvő javának biztos hitelezési képességre emelése céljából alakult s Pesten székelő magyar földhitelintézetnek, Debreczen városra nézve alakított vidéki bizottságának, — melynek feladata, hogy közvetül legyen a hitelintézet és a kölcsönösét folyamodók közt s az utóbbiaknak a szükséges utabiztosítást megadja, — miként és a városban már megkezdvén: e felad. a város földhirtokos lakosai, azon kijelentéssel értesítettek, hogy akik a magyar földhitelintézetnél kölcsön-vénnyel rendelkeznek, e vidéki bizottság közbenjárásá igénybe venni kívánják, magokat, vidéki hitelintézetük közt, megjelölve az ügyvel Mészáros Józsefnek jelentsék; kinek a kölcsönnyeret céljából a bizottság által megállapított kérvény és szükséges csatolmányok nyomtatott példányai, ugy a hitelintézet célját és működését felvilágosító „értesítvény”-ek, könyvecské is, a meghatározott díj mellett kaphatók. Kelt a magyar földhitelintézet debreczeni vidéki bizottságának 1865. november 5-kén tartott üléséből. Kiss Lajos m. k. Mészáros József m. k. jegyző.

Arverési hirdetés. Vegrendelet általilagysával elhalt néhai Kulesár Bálint hagyatékához tartozó vargutezai 2551. számú, 1005 o. é. fitra bacsult lán s külső földje e folyó 1865 évi decemberhő 21-ik napján d. u. 2 órakor, szükségsetében pedig a jövő 1864 évi január hó 25-ik napján ugyanez d. u. 2 órakor; továbbá a kősűszegben levő 7 nyilas megörökített tanya föld a rajta levő épületekkel készletekkel, melyek együtt 2590 o. é. fitra vannak lecsúlvé e folyó évi decemberhő 22-én d. e. 11 órakor és szükségsetében 1864 január 26-kán szünet d. e. 11 órakor a helyszínen tartandó közönséges árverés után az alóiralt megtekinthető feltételek szerint a legelőbbet igényelőnek el fognak adni. Kelt Debreczenben 1865. nov. 10. Barscsay István kiküldött tiszki tanácsnok.

S. kir. Debreczen városától a palínkameretési jogot folyó 1863-ik év novemberhő 1-ső napjától számítva három egymásután következő évekre haszonbérbe kivéven, a tisztelt városi közönségnek ezennel tudomására adjuk, hogy a folyó évi november 1-ső napjától kezdve mindenféle legjobb minőségű, tisztán kezelt egészséges szeszese italok, u. m. szilva, törkö, élet-pálinka, valdéli égett bor, rozsolis, mindennemű liqueur, tiszta szesz Piacutczán néhai professor Erdélyi József ur fél ház alatti boltban, mintelső s Vargutezán Áron Miksa 2545 sz. alatti házánál, mint második főpalínkameresi helyen, nagy és kis mértékben, minden más palínkameresi helyeken pedig kis mértékben a lehető legutányosabb áron folytonosan kaphatók. Az itaok főnaktára van: Szechenyituczán Áron Manó 1811 sz. alatti házánál. Debreczen 1863, október 29. Áron Manó és Miksa, haszonbérlok.

Árverési hirdetés. A debreczeni kir. váltótörvényeszek 1865. évi okt. hó 26 n. 9628 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közlőre tétük, mikép Györfy és Kálmán mint felperes részere Mészáros János helybeli lakos mint alpereslőt 550 frt 15 kr. váltás tartozás s járuléka erejéig lefoglatl gósságok, nevezetesen, lökélia szerszámok nevezett alperesnek helybeli váradutazai lakásán folyó évi nov. hó 20 napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés után készpénzfizetés mellett el fognak adni. — Mire a venni kívánók meghivatnak. — Debreczen. 1865. Novemberhő 15. Mocsy József váltótörvényeszeki kiküldött végrehajtó.

Csillár és lámpa-eladás. Folyó évi nov. 15-kén d. u. 3 órakor a p. kaszinó nygteremében több rendbeli függő és fali csillárök moderator és solar lámpák közárverésen el fognak adni, melyre a venni szándékozók figyelemzetnek. — Debreczen 1863, okt. 30. Simonffy Sámuel p. kaszinó elnöke.

Eladó ház. Nagyujtuzán 1596. sz. a. ház kényelmes urilakszobákkal, minden mellék-épülettel ellátva, szabad kézből eladó. 6-6.

Önkintes házeladás. Néhai magyiszl. Erdélyi József ur örökösének Debreczenben a piacutczán 1714 szám alatt fekvő emelet-háza szabadkézből eladó. A venni szándékozók bővebben értesülhetnek e tárgyban ugyanott, a bentlakó örökösökkel. 3-3

Árverési hirdetés. A debreczeni kir. váltótörvényeszek végzése folytán ezennel közlőre tétük, mikép, Schreyer Albert felperes részere, Tornyay Ferenc mint alpereslőt 580 frt 74 kr váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglatl gósságok, nevezetesen, 2 szekér és 5 db. ló, a helybeli lovasárterem folyó évi nov. hó 25. napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés után készpénzfizetés mellett el fognak adni. — Mire a venni kívánók meghivatnak. — Debreczen 1865. Oov. hó 12. A váltótörvényeszeki kiküldött végrehajtó.

V. B. Árverési hirdetés. Helybeli lakos új. Szanka Józsefnélőlőlő végrehajtás után a Denhoff Lázár részere lefoglatl s megbeesült házi búterök e folyó évi november hó 16 napjának delatáni 2 órájkor ugyaneamán hatvan utcazi 1601-dik szám alatt levő házánál közönséges árverés után azonnali készpénzfizetés mellett a legelőbbet igényelőnek el fognak adni. Kelt. sz. k. Debreczen város városi bíróságának 1865. okt. hó 22. tartott üléséből. Kiss Imre m. k. főjegyző.